

MOBBAR INT

Stina Forsberg

 folkhälsan

FN:s konvention om barnets rättigheter

Barnets rättigheter gäller **alla barn (0-18 år)** (artikel 1)

Inget barn får diskrimineras p.g.a. egna eller vårdnadshavares egenskaper, åsikter eller ursprung (artikel 2)

Vid alla beslut som rör barn ska barnets **bästa prioriteras** (artikel 3)

Barnet har rätt att **komma till tals** och det har särskild betydelse i samband med utredning som rör enskilda ärenden som diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling. (artikel 12)

Barnet ska skyddas mot alla former av våld, försummelse och utnyttjande (artikel 19)

Ett barn har rätt **till social trygghet** (artikel 26)

Utbildning ska utveckla: individuella färdigheter, respekt för mänskliga rättigheter, tolerans & jämställdhet (artikel 29)

Trygg studiemiljö

628/1998 Lagen om grundläggande utbildning § 29

Gymnasielag 629/1998 & Lag om yrkesutbildning 630/1998 21§/28§

Statistik för yngre elever

- Enligt Salmivalli blir ca 10-15 % av barnen i åk 1-6 utsatta för regelbunden, systematisk mobbning.
- Motsvarande siffra för åk 7-9 är 5-10 %

Statistik

Enkäten Hälsa i skolan 2013

Grundläggande utbildning (åk 8 och 9):

- 8 % av eleverna upplever att de inte har en enda nära vän (7 % i gymnasiet & yrkesskola)
- 7 % blir mobbade åtminstone en gång i veckan (1 %/4%)
- 4 % deltagit i mobbning minst en gång i veckan (1 %/3%)
- 70 % har inte deltagit i mobbning (89%/80%)
- 68 % har ingen vuxen på skolan ingripit (89%/70%)
- 54 % har upplevt sexuella kränkningar (47%/48%)
- 14 % sexuellt våld (14%/22%)
- 62 % tycker om att gå i skola (77%/80%)
- 10% upplever att de blivit elektroniskt kränkta under skolåret (2011)

Mobbning

”Ett aggressivt beteende med vilket man gör någon illa fysiskt eller psykiskt och att handlingarna är:

- **Återkommande**
- **Avsiktliga**
- **Och riktar sig mot en ”försvarslös”**

(Christina Salmivalli)

Kränkning

Diskriminering

Trakasserier

Olika former av mobbning

- **Fysisk**
- **Psykisk**
- **Verbal**
- **Elektronisk**

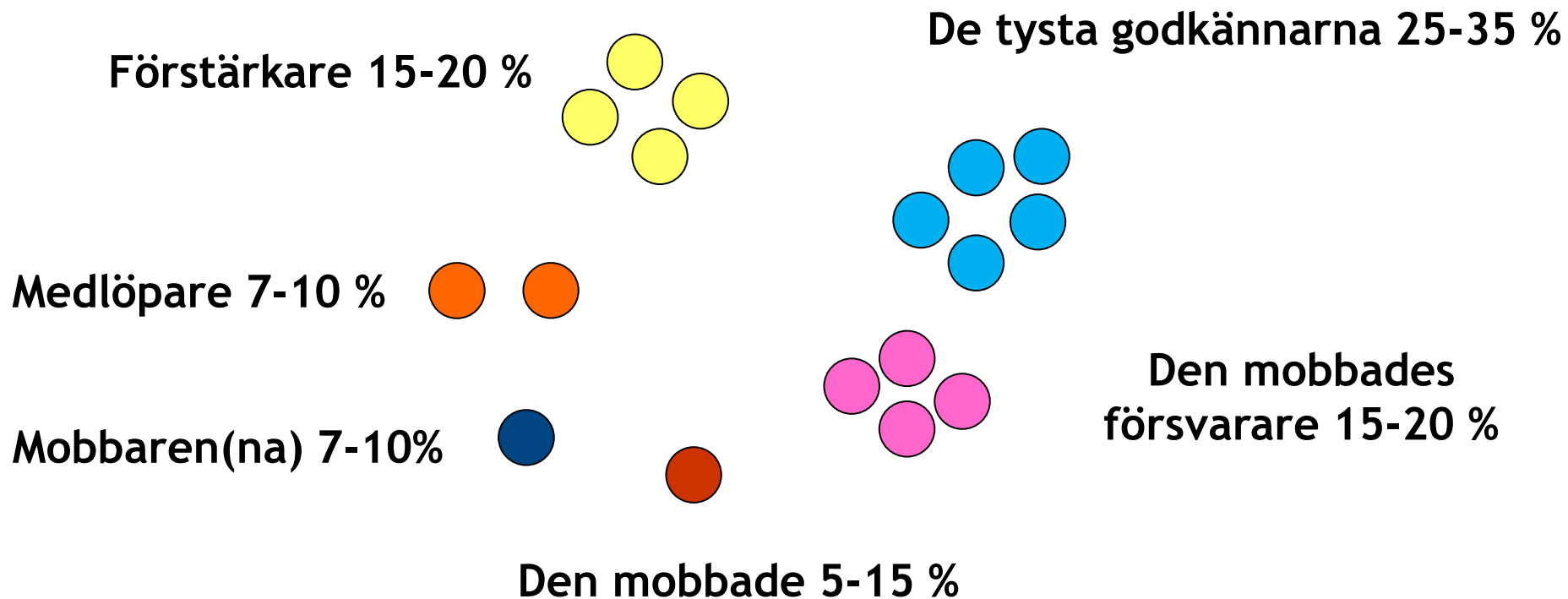

INDIVID- OCH GRUPPERSPEKTIV

Mobbning som grupppfenomen (Salmivalli mfl., 1996)

Roller i en mobbningsituation:

Mobbning via teknologi

Var/hur?

- **Instagram, Kik, YouTube, Ask etc.**
- **elaka kommentarer**
- **bilder och filmer, fotomanipulation**
- **kapar någons profil "facerape"**
- **utfrysning, inga vänner på FB**
- **FB-grupper "Vi som hatar..."**

Hur skiljer den sig från annan mobbning

- **Mera indirekt – inte face-to-face**
- **Anonymitet – vem är förövaren?**
- **Förövaren ser inte offrets reaktion**
- **Oklart vilka alla som är inblandade och vilken roll de har**
- **Spridningen kan vara omfattande**
- **Teknisk expertis inverkar**
- **Förövarens status annorlunda - inga fysiska åskådare**
- **Svårt att skydda sig**
- **Vuxna liten insyn**

Lagen

Alla lagar gäller också på Internet (= offentlig plats). Vanligtvis bryter man mot strafflagen.

STRAFFLAGEN

24 kapitlet "kränkning av integritet och frid samt om ärekränkning"

- 1 § :Hemfridsbrott
- 8 § : Spridande av information som kränker privatliv
- 9 §: Ärekränkning
- 25 kapitlet "om brott mot friheten"
 - 7 §: Olaga hot
- 49 kapitlet " Om kränkning av vissa immateriella rättigheter"
 - 1 §: upphovsrättsbrott

Råd

- **Var aktiv och bekanta dig gärna med de mest populära sajterna, visa genuint intresse.**
- **Lär ut hur man använder socialmedia, gör det till en naturlig del av verksamheten**
- **Samarbete med hemmet är viktigt för att få e-mobbningen att upphöra.**
- **Alla sajter och communitys har moderatorer - Be den utsatta/föräldrarna att ta kontakt med dem direkt! Personalen kan också kontakta dem.**
- **Viktigt att den som blir utsatt sparar allt! Bevis!**
- **Polisanmäl – nätpolisen kan gå ut på nätet och varna**

Hur känna igen mobbning?

- Några kännetecken hos den som är utsatt

- **Ändrat beteende**
- **Ofta ensam eller andra vänner än tidigare**
- **Ledsen, tyst, tillbakadragen, rädd, humörsvängningar, självdestruktiv**
- **Saker försvinner**
- **Psykosomatiska symptom**

Hur handla ifall mobbning uppstår?

- **Varje situation är unik – ge inte upp före situationen är löst.**
- **Viktigt att vuxna tar i situationen och visar att man inte tolererar beteendet. Man kan också följa med en tid och samla information innan man ingriper.**
 - **samtal förs enskilt med mobbare och offer för att snabbt få slut på mobbningen**
 - **samtal med föräldrar till de berörda**
 - **grupp- och individåtgärder för att få till stånd förändring t.ex. attitydförändringar, bryta roller och klickbildningar.**

Hur kan vi förhindra att mobbning uppstår?

- **Ett långsiktigt arbete med fokusering på förebyggande åtgärder och ett aktivt ställningstagande mot mobbning och kränkande behandling**
 - **En gemensam VÄRDEGRUND**
 - **Ett gott GRUNDKLIMAT**

HANDLINGSPLAN MOT MOBBNING

Värdegrund

Gemensam definition och **värdegrund**

är avgörande i det mobbningsförebyggande arbetet

- Vad är **viktigt** för oss?
- Vad innebär begrepp som **respekt, hänsyn** och **trygghet** för oss?
- Hur genomför vi dessa grundläggande värderingarna i praktiken?

Värdegrunden skall genomsyra all verksamhet

Diskussion om värdegrund

- **Hur tar vi i beaktande värdegrunden i jobbet som pedagog?**
 - hur bemöter vi barnen/de unga
 - hur behandlar vi våra kollegor?

Handlingsplanen

- 1. Förankring verksamheten (Kartläggning)**
- 2. Mål och vägen till målet (Åtgärder)**
- 3. Dokumentation och utvärdering (Uppföljning)**

Förankring... (1/3)

...olika aktörer

- Är ledningen (ex. styrelsen) med i utformandet av planen och tar ansvar för handlingsplanens genomförande?
- Är barnen/de unga och deras föräldrar i gruppen som utformar eller godkänner planen?
- Finns det en grupp som tillsammans är ansvariga för planen och koordinerar arbetet?

Förankring... (2/3)

...i kunskap

- **Vilken kunskap (teori, metod) utgår vi ifrån då vi skapar vår plan?**
- **Finns det tillräcklig kunskap för att göra upp en plan och att aktivt arbeta med och förverkliga den, behövs utbildning, stöd etc.?**

Förankring... (3/3)

...i verksamheten

- **Hur ser situationen ut i vår verksamhet, styrkor/svagheter**
 - **kartläggning**
- **Var hittas planen och hur sprids info om var den hittas?**
- **Skilda versioner beroende på målgrupp (barn, föräldrar, personal)?**

Mål för arbetet

- **Vad vill vi uppnå med planen, vision och mål?**
- **Är målen lätta att mäta, uppnå (ex. delmål) och uppfölja?**

Vägen till målet (1/2)

Förebyggande arbete

- **Vad gör vi för att förebygga mobbning?**
- **Speglas värdegrunden i verksamheten?**
- **Hur främjar vi personalens och barnens/de ungas sakkunskap om mobbning och hur upprätthåller vi den?**

Vägen till målet (2/2)

Hur ingriper vi?

- Hur får vi reda på mobbning?
- Till vem anmäles eventuella fall (olika alternativ)?
- Vem eller vilka för diskussioner med utsatt/mobbare och övriga involverade?
- Kontakt med föräldrarna?
- Vilka andra åtgärder vidtas (på grupp och individnivå) för att skapa förändring (attityder, roller, klickbildningar)
- Hur ser rehabiliteringen av de inblandade ut? Hur går alla vidare tillsammans?
- Hur görs uppföljningen?

Dokumentation

- **Hur och var dokumenteras åtgärderna?**
(ex. samtalen)
- **Finns det mallar (blankett) och var finns de?**
(dokumentation av alla samtal, närvarande)

Utvärdering

- **Hur sker utvärderingen?**
 - **av vem, på vilket sätt, hur ofta?**

Kom ihåg att...

...handlingsplanen endast är ett steg i det förebyggande arbetet. För att handlingsplanen skall ha en konkret betydelse och en varaktig effekt bör den förverkligas och tillämpas varje dag genom våra handlingar och attityder...

A woman with long dark hair is shown from the back, covering her face with her hands in a gesture of distress or despair. She is wearing a dark, textured sweater. The background is a blurred outdoor setting with a person walking away in the distance. A semi-transparent blue horizontal band is overlaid across the middle of the image, containing the quote.

”Det värsta är inte de elaka människornas elakhet, utan de goda människornas tystnad”

- Martin Luther King-

Wallpapered By Zados
<http://www.zados.net>